

EL POBLE: CATALÀ

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES...
PAÏSOS DE UNIO POSTAL...

ANY IV Barcelona, dilluns 16 de setembre de 1907
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ...
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES...

5 Cts.

LA SENYORETA

MARIA JOSEPA SAMÀ Y SARRIERA

morí ahir dia 15 de setembre, en el Parc Samà (Cambrils)
als 20 anys d'edat

HAVENT REBUT ELS SANTS SAGRAMENTS Y LA BENEDICCIÓ APOSTÓLICA

(R. I. P.)

Sos desconsolats pares, germà, avis, oncles, cosins y demés parents, al participar a sos amics tant irreparable perdua els preguen encomanin a Déu l'ànima de la finada, y se serveixin concórrer el dimars, 17, a les 8'44 del matí, a l'Estació de Fransa, pera acompanyar el cadavre a sa darrera estada (Cementiri vell).

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT

Material Fotogràfic

RIBA, S. en C.

Existencies de las maravillosas

PLAQUES AUTOCROMES LUMIERE

para la fotografia dels colors, així com del material necessari para sa manipulació.

PLAQUES KODAK
de magnífics resultats

CUBELLS KODAK
para el desenroll de pel·lícules a la llum del dia, sense necessitat per lo tant, de llum roja ni de cambra fosca

Plassa de Catalunya, 20 • BARCELONA

ACADEMIA AINAUD

Corts, 638, segon (entre Passeig de Gràcia y Orla).—Obertura de curs el primer d'octubre. Director: ENRIC AINAUD.—Solfeig, Teoria, Armonia, Composició, Contrapunt, Fuga y Armonium, J. Cuatrecasas, R. Vives, Violí, Viola, Música de Càmera y Conjunt Instrumental, E. Ainaud, Violoncello, R. Brandis.—Demànlse prospectes en els Magatzems de Música.

MOSAICS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

GARGANTA, NAS, OIDO, DR. SUÑE MEDAN, dels Hospitals de Berlín, Diputació, 305, pral. (vora Lauria).—Consulta de deu a deu y de quatre a sis. Festius, de nou a deu.

LA VERITAT SOBRE L'HERNIA

Totes les persones que pateixen d'Hernies, Esforços, Descensos, Malalties del ventre, etc., tenen interès, abans de procurar-se un aparell capàs d'aliviar i curar, en llegir ab diligència atenció el "Tratado sobre la Hernia", obra notable de que es autor l'eminent especialista de París, senyor OLIVIERO, y en la qual s'hi troba revelada la Veritat sobre l'Hernia.

Ab un fi humanitari, aquest magnífic follet il·lustrat, de 150 planes y 200 gravats, traduït al castellà, es enviat gratuïtament a tots els nostres llegidors.

Per això tots els que estan atacats d'una de les esmentades malalties deuen sol·licitar avui mateix la susdita obra, que'l senyor don A. OLIVIERO, 234, Faubourg Saint-Martin, París, els remetrà per correu y ab la major discreció.

MORERA Tassador de joies.—Valoració y comprovació d'altres. Repart. Compra y venda.—Plateria, 14.

DE NOSTRA COL·LABORACIÓ

La qüestió marroquina

I

La premsa madrilenya formula sempre, sobre les qüestions polítiques, judicis improvisats, quina característica és el radicalisme. En les mil viciositats perquè ha passat Espanya en aquests darrers anys, aquella premsa no ha donat ni una sola vegada la nota justa, ni ha orientat mai l'opinió pública envers solucions inspirades en el bon sentit y en criteri de justícia. Terriblement agressiva ab Alemanya quan lo de les Carolines, y ab l'Imperi del Marroc, en el conflicte sedevint a Melilla per la construcció d'un port, portà en aquells dos casos a l'Estat espanyol a arran de l'abim, y quan el conflicte cuba, les seves estúpides campanyes radicalíssimes ens conduïren a la guerra ab els Estats Units, a la vergonya, al desastre; a la perdua d'extensíssimes possessions colonials que constituïen un riquíssim mercat para nostra producció industrial y agrícola.

Ara, ab motiu del conflicte marroquí, aquesta premsa madrilenya, seguint hàbits tradicionals d'extremar totes les notes, se'ns presenta radicalment pacifista. Y aquesta actitud ha trobat un ambient favorable a Catalunya perquè a l'escament de passades aventures s'hi junta l'esperit de previsió y autolimitat del poble català y la desconfiança que tots sentim envers els polítics que dirigeixen l'Estat.

Però per més fundades que siguin aquestes desconfiances y aquests temors, crec sincerament que val la pena d'estudiarlos. Per això aprofitant l'oportunitat benèvola que'm dona EL POBLE CATALÀ, y sense voler pesar en el seu criteri, me permetré fer algunes observacions y senyalar a l'opinió alguns punts de vista.

Deo manifestar que soo enemic de guerra y d'aventures perilloses al Marroc, perquè sé prou bé que no estem en disposició de sostenir-la, però crec també poc convenient y perillosa la política de abstenció absoluta.

Els motius que s'aleugen pera abandonar tota acció a l'Àfrica són els següents:

Primer. El no tenir cap interès para nosaltres el que'l Nord y part de l'Àfrica siguin de qualsevol potència europea, mentre se respecti la llibertat de comerç para totes les nacions.

Segon. La manca de medis y d'aptituds dels governs y dels espanyols para tota obra colonisadora.

Tercer. L'impossibilitat d'iniciat cap empresa d'ordre exterior sense haver previamet posat en estat de cultura y civilització l'interior de la Península.

Examinem lo que hi hagi de veritat en el primer extrem.

El gran erro dels polítics espanyols de la passada centuria va esser l'abandó de tota acció colonisadora en el gran continent africà. Amestant tant sols a les lluites de la baixa política y en sostenir a Cuba, Puerto Rico y Filipines un règim polític incompatible ab les corrents dels temps, miraren impossibles com totes les nacions europees se repartien les regions més riques y fértils de l'Àfrica, fins aquelles a que Espanya hi tenia drets històrics a sostenir. Una mínima part de la sang vessada y dels cents de milions emmersats en les lluites civils y guerres colonials a Ultramar era més que suficient para assegurar un dilatat y fèrtil imperi colonial espanyol a l'Àfrica, que hauria substituït ab ventajosa a l'Amèrica perquè col·loïda ab el creixement industrial de Catalunya. Les relacions comercials que els castellans no havien sapigut establir mai ab les colonies americanes, per quin motiu el descobriment d'Amèrica fou

causa de decadència, s'haurien iniciat y solidat en els nostres temps a l'Àfrica pels catalans.

Més detramos de erents fets passats dels que no'n podem traure més que doloroses ensenyances. L'Àfrica, repartida entre tots els pobles d'Europa, ha estat rapidament posada en estat de producció. D'aquí uns quants anys, el continent africà serà per Europa lo que en altres temps fou Amèrica, y per la seva situació geogràfica Espanya passarà d'un extrem del moviment mercantil del món al centre del mateix.

La distància de Dakar a Pernambuco podrà salvarse ab tres dies per medi de vapors ràpids, y Dakar quedarà unit, per medi del ferrocarril francès del Senegal y'l Sahara, ab el Mediterrani. Altre ferrocarril unirà, dintre tres o quatre anys, el Cairo ab la Ciutat del Cap, y no trigarà tampoc molt temps en que Tànger y Ceuta no estiguin units ab la xarxa ferroviària argelina.

Allavors, tot el passatge y moviment de mercaderies de gran velocitat d'Europa ab destí a l'Amèrica del Sur y Sur de l'Àfrica, vindrà a parar a l'estret de Gibraltar para esser trasbordats al Nord de l'Àfrica.

Com pot essernos, per tant, indiferent el que l'Estat de Gibraltar y les vies de comunicació y d'enllaç siguin d'una o altra potència? Res de lo que succeeix en el món civilisat ens pot essernos indiferent, quan menys per la raó de solidaritat certa y positiva existent entre els interessos de tots els mercats y tots els pobles; mes gots no ha de tenirlo excopticall lo que passa al costat de casa nostra, a nostra mateixa frontera?

Quan no altre, l'instint de nostra pròpia conservació deuria despertar; puix cal considerar seríament menassat, no ja'ls pocs interessos territorials que tenim a l'Àfrica, sinó nostra pròpia independència, el dia que altra potència que no sigui Espanya domini les dues costes de l'Estat.

Però a més hi ha l'interès comercial. Tot y essent petit, insignificant, no es nul el nostre comerç ab les nostres possessions africanes y ab l'Imperi marroquí, doncs tot y no havent fet gran cosa para augmentar la representació uns quinze milions de pessetes d'exportació, y aquesta sens dubte augmentarà perquè precisament estem travessant un període de crisi industrial per sobreproducció, es a dir, que estem necessitats de mercats en que col·locar els nostres excedents.

Si en aquests mateixos moments els industrials catalans fan esforços extraordinaris para impulsar l'importació per medi de primes, aquest fet no indica la conveniència d'augmentar per tots els medis racionals la nostra influència en un país en moments en que s'obre a la civilització?

Y no es raó el tant repetit argument de que segons la Conferència d'Algeires no's poden imposar drets aranzels diferencials. Els drets aranzels no són més que una de tantes formes de protecció. A Espanya es l'única y per tant la més important, perquè no'n tenim d'altre; però la nació que exerceix un protectorat sobre un país de colonisació, té mil medis, apart de l'Aranzel, de protegir els seus productes. No's fem il·lusions: malgrat la política de porta oberta, serà amo del mercat aquell que hagi exercit el protectorat y l'influència, y de raó es que així sigui, perquè serà qui haurà fet el sacrifici.

Altres raonaments me suggereix aquest extrem, mes aquest article es ja prou llarg y continuarem aquest tema un altre dia. Consti que baix cap punt de vista pot essernos indiferent lo que passi al Marroc.

JOAQUIM AGUILERA

De política

Els federals barcelonins

Se'ns envia, preguents la publicació, el següent manifest de la Comissió reorganitzadora del partit federalista de Barcelona, que firmen un bon nombre de coneguts individus y entitats republicanes federals de la nostra ciutat.

"Degut a diferències, més que de principi, de procediments y conductes, els federalistes de Barcelona, estaven dividits, tenint cada grup'l seu respectiu Comitè.

Sortosament, aquesta divisió ja no existeix avui; el federalisme barceloní torna a esser un en cos y ànima y reemprèn desde ara ab resolució y fermesa l'obra de la seva completa reorganització, ab un gran esperit de germanor para tots els republicans y autonomistes adherits, com ell, al patriòtic moviment de Solidaritat catalana, y obrint els braços a tothom que accepti els principis fonamentals del seu programa federal, escrit per l'Imperial Pi y Margall, apòstol y mestre del republicanisme y del nacionalisme federal.

Efectivament, els dos aludits Comitès conegueren posarse de perfecte acord sobre unes Bases d'Unió, y sotmeses aquestes a la reunió general dels ciutadans inscrits en els

